

Temanotat

**Cuba: Pass, ID-kort og
underlagsdokumenter**

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og beredskapsdepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver.

Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

Opplysningene som blir lagt fram i rapportene og temanotatene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos rapporter og temanotater er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som rapportene omhandler.

© Landinfo 2012

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Storgata 33 A

Postboks 8108 Dep

N-0032 Oslo

Tel: 23 30 94 70

Fax: 23 30 90 00

E-post: landinfo@landinfo.no

www.landinfo.no

Temanotat Cuba: Pass, ID-kort og underlagsdokumenter

SUMMARY

This report concerns procedures for issuance of passports and identity cards in Cuba, and other issues relevant to the assessment of these documents.

The Cuban civil register is responsible for recording civil data about the Cuban population regarding births, deaths, marriages and citizenships.

The ministry of internal affairs is responsible for the issuance of identity cards and ordinary passports. It is obligatory for all Cubans to carry identity cards from the age of 16. Moreover, parents with children younger than 16 years old, are obliged to carry their children's identity cards for minors.

The level of corruption in Cuba is relatively high, but it is not clear whether this affects the validity of identification documents and passports issued by the Cuban authorities. However, Landinfo has not found any sources indicating that it is prevalent with falsified documents or genuine documents based on incorrect information.

SAMMENDRAG

Dette temanotatet omhandler prosedyrer for utstedelse av pass, ID-kort og underlagsdokumenter på Cuba.

Cubas folkeregister administrerer registreringen av opplysninger om cubanske borgeres fødsler, dødsfall, ekteskap og statsborgerskap.

Innenriksdepartementet er ansvarlig for utstedelse av ID-kort og ordinære pass. Det er obligatorisk for alle cubanere over 16 år å bære ID-kort. Foreldre med barn under 16 år er i tillegg forpliktet å bære sine barns ID-kort for mindreårige.

Korrupsjonsnivået på Cuba er relativt høyt, men det er uklart hvorvidt dette også påvirker notoriteten av cubanske identifikasjonsdokumenter utstedt av cubanske myndigheter. Landinfo har imidlertid ikke funnet kilder som tilsier at det er utbredt med forfalskede dokumenter eller genuine dokumenter basert på feilaktige personopplysninger.

INNHold

1. Innledning	5
2. Registreringsrutiner og dokumenter på Cuba	5
2.1 Cubas folkeregister	5
2.1.1 Utstedelse av attester	6
2.1.2 Nasjonalregisteret	6
2.2 Identitetsdokumenter på cuba	7
3. Fødsler	7
3.1 Registrering av fødsler i utlandet	8
4. Ekteskap	8
4.1 Registrering av ekteskap i utlandet	9
5. Dødsfall	10
5.1 Registrering av dødsfall i utlandet	10
6. Statsborgerskap	11
6.1 Dobbelt statsborgerskap	11
7. ID-kort	11
8. Pass	12
8.1 Utstedelse av cubansk pass ved den cubanske ambassaden i Norge	13
8.2 Identitets- og reisedokument	14
9. Korrupsjon og dokumentforfalskning	14
9.1 Korrupsjon	14
9.2 Dokumentforfalskning	15
10. Referanser	16
11. Vedlegg	19
11.1 Fødselsattest	19
11.2 Cubansk ID-kort	21
11.3 Cubansk pass	21

1. INNLEDNING

Cuba er en kommunistisk ettpartistat som ligger i det karibiske hav. Fra 1959 til 2006 var landet styrt av president Fidel Castro, og siden 2006 har Fidels bror, Raúl Castro, vært statsoverhode (Globalis u.å.).

Cubas myndigheter har blitt kritisert for å være udemokratiske og for å bryte med menneskerettighetene. Intoleranse overfor opposisjonelle og begrensninger i borgernes bevegelses- og ytringsfrihet trekkes særlig fram. Det statlige velferdssystemet medfører imidlertid at Cuba ligger på nivå med mange vestlige land på områder som analfabetisme, forventet levealder og barnedødelighet (CIA 2012).

Dette notatet handler om registreringsrutiner av personopplysninger og utstedelse av ID-dokumenter på Cuba. Freedom House (2011) har rapportert at under tre prosent av Cubas befolkningen har tilgang til internett. Cubanske myndigheter benytter derfor i liten grad internett til formidling av informasjon.¹ Gjennom arbeidet med dette notatet har Landinfo erfart at offisiell informasjon fra cubanske myndigheter på internett ofte er utdatert eller av andre grunner ikke reflekterer gjeldende praksis. Dette notatet baserer seg derfor hovedsakelig på opplysninger som Landinfo har fått underbygget fra diplomatkilder med førstehåndserfaring fra Cuba.²

Kildene notatet bygger på gir inntrykk av at det er et fungerende og godt kontrollert system som administrerer registrering av personopplysninger og utstedelse av dokumenter. Det er velkjent at korrupsjon er utbredt på Cuba, og særlig blant statsansatte. Landinfo har imidlertid ikke fått informasjon om at det er utbredt med dokumentforfalskninger eller oppføring av feilaktig informasjon i folkeregisteret.

2. REGISTRERINGSRUTINER OG DOKUMENTER PÅ CUBA

2.1 CUBAS FOLKEREGERET

Cubas folkeregister (*Registro del Estado Civil* / folkeregisteret) er underlagt landets justisdepartement og regulert av folkeregisterloven, som trådte i kraft i 1986. Folkeregisteret er ansvarlig for registrering av cubanske borgeres personopplysninger og er inndelt i fire seksjoner: fødsler, ekteskap, dødsfall og statsborgerskap (folkeregisterloven 1986, art. 15).

Administrativt er Cuba inndelt i 14 provinser og 169 kommuner (Store norske leksikon 2011). Registrering av personopplysninger om Cubas borgere gjøres ved kommunale registreringskontor (folkeregisterloven 1986, art. 14; diplomatkilde, e-post august 2012). Opplysningene skrives inn i registreringsbøker enten for hånd eller på datamaskin.

¹ Diplomatkilden Landinfo var i kontakt med i august 2012 bekrefter at en ikke kan regne med å finne pålitelig og oppdatert informasjon fra cubanske myndigheter på internett, ettersom det meste av kommunikasjonen foregår gjennom andre medier.

² Kildene Landinfo har vært i kontakt med på Cuba ønsket ikke å få arbeidsstedets navn offentliggjort, og etter avtale refereres de til i anonymisert form.

Regionale registreringskontor, som finnes i hver av landets provinser, oppbevarer duplikater av registreringsbøkene fra alle kommunale registreringskontor innenfor den respektive provinsen (folkeregisterloven 1986, art. 18; diplomatkilde, e-post august 2012). I utgangspunktet foretar ikke regionale registreringskontorer registreringer av personopplysninger, med mindre et kommunalt kontor av en eller annen grunn er ute av drift (diplomatkilde, e-post august 2012).

Det finnes også ekteskapskontor i hver kommune (*las oficinas de los palacios de los matrimonios*) som er autorisert til å meddele og registrere ekteskap. Ekteskap som registreres på disse kontorene rapporteres inn til de kommunale registreringskontorene (folkeregisterloven 1986, art. 21; diplomatkilde, e-post august 2012).

Cubanske utenriksstasjoner registrerer også personopplysninger om cubanske borgere og barn av cubanske borgere som befinner seg i utlandet. All informasjon som registreres på utenriksstasjonene sendes til Cubas utenriksdepartement (*Ministerio de Relaciones Exteriores*, MINREX), som formidler informasjonen videre til de aktuelle registreringskontorene (diplomatkilde, e-post august 2012).

Alle registreringskontorene, både de kommunale og regionale, er ledet av en registrator (*registrador*). Registratoren er ansvarlig for at driften ved det respektive kontoret er i tråd med Justisdepartementets instruksjer, og blir holdt ansvarlig dersom det gjøres feil (folkeregisterloven 1986, art. 16).³

2.1.1 Utstedelse av attester

Cubanske borgere kan henvende seg til hvilket som helst registreringskontor i landet for å søke om å få utstedt fødsels-, ekteskaps- eller dødsattester, uavhengig av hvilket registreringskontor som registrerte opplysningen første gang. Det vil imidlertid ta kortest tid dersom man henvender seg til registreringskontoret som utstedte originalattesten (diplomatkilde, e-post august 2012).

2.1.2 Nasjonalregisteret

Cubas nasjonalregister (*Registro Nacional*) har hovedkontor i Havanna. Nasjonalregisteret registrerer ikke personopplysninger selv, men har basisinformasjon om alle cubanske borgere basert på opplysninger de får fra folkeregisteret. Diplomatkilden (e-post august 2012) Landinfo har vært i kontakt med opplyser at det er mulig å få utstedt attester på nasjonalregisteret, men at dette ikke er vanlig, og at det vil ta betydelig lenger tid enn om man gjør det direkte ved sitt kommunale registreringskontor. For at nasjonalregisteret skal få utstedt attester, må de henvende seg til registreringskontoret som registrerte de aktuelle personopplysningene i utgangspunktet.⁴

³ Ifølge folkeregisterlovens artikkel 19 finnes det også et spesialisert registreringskontor (*oficina del registro especial*) som har mandat over hele det cubanske territoriet. Dette kontoret skal i henhold til loven registrere både ordinære og spesielle tilfeller instruert fra Justisdepartementet. Landinfo har ikke lyktes i å få ytterligere opplysninger om funksjonen til dette kontoret, og diplomatkilden Landinfo var i kontakt med i august 2012, hadde heller ikke kjennskap til kontorets rolle.

⁴ Nasjonalregisteret har en offisiell nettside, men ifølge en av Landinfos diplomatkilder, har ikke den noen reell funksjon med oppdatert informasjon (e-post, august 2012).

2.2 IDENTITETSDOKUMENTER PÅ CUBA

Det er tre dokumenter som bekrefter identiteten til personer på Cuba: fødselsattest, ID-kort for mindreårige og ordinære ID-kort. Mens folkeregisteret (underlagt Justisdepartementet) utsteder fødselsattester, er det Innenriksdepartementet som er ansvarlig for utstedelse av ID-kortene. Pass fungerer ikke som ID-dokument for en cubaner som befinner seg på Cuba (diplomatkilde, e-post august 2012).

3. FØDSLER

Ifølge Cubas nasjonale statistikkontor, ONE (*Oficina Nacional de Estadística e Información*), har det vært en tilnærmet fullstendig registrering av fødsler på Cuba siden folkeregisterloven ble innført i 1986. Dette forklares med at mesteparten av fødslene på Cuba skjer på nasjonale helseinstitusjoner (*Sistema Nacional de Salud*), og folkeregisterloven stadfester at alle barn skal være folkeregistrert innen 72 timer og uansett før de skrives ut av helseinstitusjonen der de blir født (ONE 2011; folkeregisterloven 1986, art. 40). Denne fullstendige fødselsregistreringen bekreftes også av diplomatkilden Landinfo var i kontakt med i august 2012, samt UNICEF (2012) og U.S. Department of State (2011).

Det er foreldrene selv som må møte opp på nærmeste kommunale registreringskontor for å registrere en fødsel (diplomatkilde, e-post august 2012). Ifølge artikkel 40 i folkeregisterloven må de da framvise en fødselserklæring (*declaración de la madre y/o del padre conjuntamente*) som inneholder minst én av foreldrenes navn. Erklæringen utstedes av den nasjonale helseinstitusjonen der fødselen skjedde.⁵

Ved fødselsregistreringen får alle cubanske borgere tildelt et personnummer på elleve sifre. Dette nummeret blir oppført på fødselsattesten og brukes ved senere utstedelse av ID-dokumenter. De seks første sifrene i personnummeret er fødselsdatoen, og de fem siste et individuelt nummer (diplomatkilde, e-post august 2012). Nest siste siffer er partall hos menn og oddetall hos kvinner (*Secretos de Cuba* 2008).

Ifølge folkeregisterloven (1986, art. 41) skal følgende opplysninger føres inn i fødselsregisteret:

- Fødselserklæringen som indikerer tid, dato og sted for fødselen
- Barnets kjønn, navn, etternavn og personnummer
- Foreldrenes navn, etternavn, fødested, nasjonalitet og bosted
- Besteforeldrenes navn
- Navn, etternavn, personnummer og signatur på den eller de som ønsker å få fødselen registrert

⁵ Dersom erklæringen av en eller annen grunn ikke kan gjøres av moren eller faren, er lederen ansvarlig for å gi egen erklæring til registratoren ved det lokale registreringskontoret. Hvis foreldrene ikke har anledning til å registrere fødselen, må dette gjøres innen 30 dager etter at fødselen fant sted eller barnet ble funnet.

- Navn på registratoren og registreringskontoret, samt dato for registreringen

Informasjon om endringer i en persons status og livssituasjon føres opp i marginen på vedkommendes side i fødselsregisteret. Dette gjelder for eksempel informasjon om foreldrerett, adopsjon, ekteskap, skilsmisse, handikap, verge, statsborgerskap, navneendringer,⁶ dødsfall, barn, etc. (folkeregisterloven 1986, art. 42; diplomatkilde, e-post august 2012).

Når en fødsel registreres vil foreldrene alltid få utstedt en fødselsattest. Denne bekrefter barnets cubanske statsborgerskap (diplomatkilde, e-post august 2012).

3.1 REGISTRERING AV FØDSLER I UTLANDET

Fødsler som skjer i utlandet der én eller begge foreldrene er cubansk(e) statsborger(e), skal registreres ved den respektive cubanske utenriksstasjonen. En slik registrering innebærer ikke nødvendigvis at barnet automatisk får cubansk statsborgerskap (Cubas utenriksdepartement u.å.).⁷

Cubas utenriksdepartement (u.å.) opplyser at følgende dokumenter må framvises når en fødsel skal registreres:

- Original fødsels erklæring på barnet som skal fødselsregistreres
- Kopi av det cubanske passet og konsulærkortet (*carne consular*)⁸ til den/de av foreldrene som er cubansk statsborger

4. EKTESKAP

Ekteskap kan inngås og registreres både ved de kommunale registreringskontorene og ved ekteskapskontorene. Ekteskapskontorene rapporterer fortløpende inn ekteskap de meddeler til sine respektive kommunale registreringskontor. Når et ekteskap registreres vil ektefellene få utstedt en ekteskapsattest (diplomatkilde, e-post august 2012).

Registreringskontoret anerkjenner også ekteskap som er inngått gjennom andre instanser enn folkeregistret eller ekteskapskontoret. Disse er listet opp i artikkel 58 i folkeregisterloven, og omfatter blant annet ekteskap anerkjent av cubanske utenriksstasjoner, militærdomstoler, og flere typer religiøse ekteskap.

⁶ Ifølge artikkel 43 i folkeregisterloven er det kun tillatt å registrere seg med to fornavn. Foreldrene kan fritt velge navn, men de bør være i trå med kulturelle og tradisjonelle skikker på bostedet. Navneendring er tillatt én gang, unntaksvis to ganger.

⁷ For mer informasjon om statsborgerskap for barn født av cubanske borgere i utlandet, se kapittel 6 om statsborgerskap.

⁸ Konsulærkortet får cubanere når de henvender seg til cubanske utenriksstasjoner for å be om en konsulær tjeneste. De må da registrere seg i det konsulære registeret (*registro consular*) og vil motta et konsulærkort som bekreftelse.

Ifølge folkeregisterlovens artikkel 59, må ektefellene framvise følgende dokumenter for å få registrert ekteskapet sitt:

- Nasjonalt ID-kort
- Dokumentasjon på sivilstatus før ekteskapsinngåelsen (for eksempel skilsmisseattest⁹, eller bekreftelse på at tidligere ektefelle er død)
- Hvis en av ektefellene er under 18 år, må det framvises fullmakt fra begge foreldre

Ved registrering av ekteskap, noteres følgende opplysninger:

- Navn på registratoren og registreringskontoret, samt dato for registreringen
- Sted og dato for ekteskapsinngåelsen
- Ektefellenes navn, etternavn, personnummer, fødselssted og signatur
- Informasjon om ektefellenes nasjonalitet, yrke og adresse
- Navnene til begge ektefellenes foreldre
- Navn, yrke og personnummer til vitnene, samt deres signatur
- Navnet til den autoriserte funksjonæren som har viet ekteparet

Når ektefellenes personopplysninger endres, føres dette opp som tilleggsinformasjon i ekteskapsregisteret. Dette kan for eksempel være opplysninger om skilsmisse eller annullering av ekteskapet, eventuelle feil som ble oppført ved den første registreringen og dødsfall (folkeregisterloven 1986, art. 60).

Ifølge folkeregisterloven (1986, art. 65) kan et ekteskap også anerkjennes dersom en av ektefellene av en eller annen grunn ikke kan være fysisk til stede da ekteskapet formelt inngås.

4.1 REGISTRERING AV EKTESKAP I UTLANDET

Å få cubanske myndigheter til å anerkjenne et ekteskap en cubansk borger har inngått i utlandet, er en betalt tjeneste som alle cubanske utenriksstasjoner tilbyr. Når det søkes om å få et ekteskap anerkjent må den cubanske ektefellen møte opp personlig på den aktuelle utenriksstasjonen og framvise følgende dokumentasjon:

- Kopi av begge ektefellenes fødselsattest
- Original ekteskapsattest utstedt fra myndighetene i landet ekteskapet ble inngått
- Kopi av konsulærkort (Cubas utenriksdepartement u.å.)

⁹ Dersom det er mindre enn 300 dager siden den vordene bruden skilte seg, sier folkeregisterloven at hun i tillegg må vedlegge legeattest som bekrefter at hun ikke er gravid.

5. DØDSFALL

Når noen dør på cubansk territorium vil medisinsk personell ved nærmeste nasjonale helseinstitusjonen skrive erklæring som bekrefter dødsfallet. Dødsfallet må registreres innen 24 timer etter at det fant sted. Dette gjøres ved nærmeste kommunale registreringskontor gjennom at avdødes pårørende overleverer originalkopien av dødserklæringen. Dersom det ikke finnes pårørende som kan gjøre dette, er helseinstitusjonen selv ansvarlig for å få overrakt dødserklæringen slik at dødsfallet blir registrert (folkeregisterloven 1986, art. 75; ONE 2011; diplomatkilde, e-post august 2012).

Med skjerpede registreringsrutiner som følge av implementeringen av folkeregisterloven i 1986, hevder Cubas nasjonale statistikkbyrå at både kvaliteten på og omfanget av dødsfallsregistreringer økte (ONE 2011). Diplomatikilden Landinfo var i kontakt med i august 2012 bekrefter dette, og oppgir at de har inntrykk av at registreringen av dødsfall på Cuba er fullstendig og holdes godt oppdatert.

Følgende opplysninger føres opp i dødsfallsregistret:

- Dato og sted for registreringen, registratorens fulle navn, navnet på registreringskontoret
- Sted og fullstendig tidspunkt for dødsfallet
- Avdødes fulle navn, alder, kjønn, sivilstatus, fødested, nasjonalitet, adresse, yrke og personnummer
- Navnene til avdødes foreldre
- Dødsårsak
- Navnet på gravsted og kommunen hvor avdøde skal kremes (folkeregisterloven 1986, art. 78)

Når et dødsfall registreres vil pårørende, eller den/de som registrerer dødsfallet, alltid få utstedt en dødsattest (diplomatkilde, e-post august 2012).

5.1 REGISTRERING AV DØDSFALL I UTLANDET

Alle cubanske borgere som dør i utlandet skal registreres ved den nærmeste cubanske utenriksstasjonen. Dette gjøres ved at pårørende, eller en juridisk representant for avdødes pårørende, melder fra om dødsfallet ved utenriksstasjonen. Det må da framvises original dødserklæring og en spansk oversettelse av denne. Registreringen i seg selv er gratis, men det er avgiftsbelagt å få utstedt dødsattest eller annen dokumentasjon på at registreringen er gjort (Cubas utenriksdepartement u.å.).

6. STATSBORGERSKAP

Ifølge folkeregisterloven skal all informasjon om ervervelse, tap eller gjenopptakelse av statsborgerskap registreres av det cubanske folkeregisteret (folkeregisterloven 1986, art. 79-81). Fødselsattesten er det eneste dokumentet som bekrefter en persons cubanske statsborgerskap (diplomatkilde, e-post august 2012).

Cubas grunnlov (1992, kapittel to) stadfester at man kan få cubansk statsborgerskap enten gjennom fødselen eller gjennom naturalisering. I utgangspunktet har alle personer som er født på cubansk territorium og som er bosatt på Cuba, med unntak av barn av utlendinger som er på Cuba i offentlig tjeneste for egne hjemlands myndigheter, rett på cubansk statsborgerskap.

Da Landinfo var på tjenestereise på Cuba i 2008, opplyste cubanske myndigheter at barn født i utlandet av cubanske foreldre ikke automatisk får cubansk statsborgerskap. Fødselen må først registreres ved cubansk ambassade eller konsulat. For å bli cubansk statsborger, må barnet (og foreldre) reise til Cuba og bo der i tre måneder før det kan søkes om cubansk statsborgerskap fra Cuba. Når barnet har fått cubansk statsborgerskap og pass, har man mulighet til å reise fra Cuba igjen.

6.1 DOBBELT STATSBORGERSKAP

Cubas grunnlov, artikkel 32, stadfester at dobbelt statsborgerskap ikke tillates, og at en person som erverver et utenlandsk statsborgerskap samtidig vil miste sitt cubanske statsborgerskap.

Under Landinfos tjenestereise på Cuba i 2008, var imidlertid fire vestlige ambassader Landinfo intervjuet samstemte i at denne loven ikke etterleves i praksis. Også diplomatkilden Landinfo var i kontakt med i august 2012 var enig i dette. I realiteten er det ingen som kan løses fra sitt cubanske statsborgerskap. Påstanden om at Cuba ikke tolererer dobbelt statsborgerskap henspeiler seg på at cubanske myndigheter ikke tar hensyn til det andre statsborgerskapet. Ifølge de ovenfor nevnte kildene betrakter cubanske myndigheter personer med dobbelt statsborgerskap kun som cubanske borgere.

7. ID-KORT

På Cuba finnes det to typer ID-kort: ID-kort for mindreårige under 16 år og ordinære ID-kort for personer over 16 år. Disse utstedes av identifikasjons- og registreringsdirektoratet (*la dirección de identificación y registros*) som er underlagt Innenriksdepartementet. De ordinære ID-kortene (*carné de identidad*)¹⁰ har en gyldighet på ti år. Det er obligatorisk for alle cubanske borgere over 16 år å bære ID-kort. Foreldre til barn under 16 år må i tillegg alltid bære ID-kortene til sine barn (U.S. Department of State 2011; diplomatkilde, e-post august 2012).

¹⁰ For bilde av ordinært ID-kort, se kapittel 11.2 (vedlegg).

ID-kort utstedes kun til cubanske borgere som befinner seg på Cuba. Cubanske utenriksstasjoner kan altså ikke utstede eller ta imot søknader om cubanske ID-kort (diplomatkilde, e-post august 2012).

For å få utstedt ID-kort for mindreårige, må søkerens foreldre personlig møte opp og framvise gyldige ID-kort både når søknaden leveres og når ID-kortet hentes ut. I tillegg må søkerens fødselsattest framvises og det må betales en avgift på fem cubanske pesos (i overkant av én norsk krone) (Cubas innenriksdepartement 2010).

Når man søker om ordinært ID-kort, kan søkeren enten møte opp personlig på registreringskontoret, eller vedkommende kan få en tredjeperson til å søke for seg. Søkeren må legge ved eget ID-kort for mindreårige, tre passbilder, og betale avgiften på fem cubanske pesos. Når kortet skal utstedes er det krav om at søkeren personlig henter det ut (Cubas innenriksdepartement 2010).

Ved søknad om nytt ID-kort på grunn av tap av det gamle, må man betale ti cubanske pesos (drøyt to norske kroner), samt levere tre nye passbilder. Hvis man har mistet ID-kortet sitt mer enn to ganger, koster det tretti cubanske pesos (i underkant av fire norske kroner) fra og med tredje gangen man søker om å ny utstedelse (Cubas innenriksdepartement 2010).

ID-kortet inneholder følgende informasjon:

- Kortinnehaverens bilde, fingeravtrykk, personnummer, navn, fødested og signatur
- Navn på kortinnehaverens foreldre
- Navn på registratoren og registreringskontoret, provinsen, samt dato for registreringen
- Informasjon vedrørende om man er organdonor
- Kortnummer (Wikimedia u.å.; diplomatkilde, e-post august 2012)

8. PASS

Cubanske myndigheter utsteder diplomatpass, offisielle pass og ordinære pass. Diplompass utstedes til dem som skal arbeide i utenrikstjeneste. De må søke om å få utstedt slikt pass gjennom det aktuelle departementet de skal arbeide for. Offisielle pass utstedes til personer som skal reise i offisiell tjeneste som representant for sitt departement eller bedrift/organisasjon. Både diplomatpass og offisielle pass må leveres tilbake etter at reisen er utført (diplomatkilde, e-post august 2012). Dette notatet gjør kun rede for prosedyrene for utstedelse av ordinære cubanske pass.¹¹

Søknader om ordinære pass (*pasaporte corriente*) behandles av Innenriksdepartementet. Gyldighetstiden på passet må forlenges hvert andre år, og

¹¹ For bilde av et cubansk pass, se kapittel 11.3 (vedlegg).

passet kan totalt være gyldig i seks år (Wikipedia 2012b; Cubas utenriksdepartement u.å.).

Når en cubansk borger skal søke om pass på Cuba, må vedkommende personlig møte opp på et av kontorene til det cubanske migrasjonsdirektoratet (*oficinas de la Dirección de inmigración y extranjería*), som er underlagt Innenriksdepartementet. Man må framvise gyldig ID-kort og betale 55 cubanske konvertible pesos (CUC), tilsvarende omtrent 320 norske kroner. For å få forlenget passets gyldighetstid, kreves det også personlig oppmøte og framvisning av ID-kort, i tillegg til at man må legge ved passet og 20 CUC (ca. 120 norske kroner) (Kubaeando 2011; diplomatkilde, e-post august 2012).

Det er ikke nødvendig å ha gyldig utreise tillatelse for å få utstedt et cubansk pass.¹² Cubanske myndigheter aksepterer imidlertid ikke passet som reisedokument dersom passinnehaveren ikke også kan framvise gyldig utreise tillatelse (diplomatkilde, e-post august 2012).

Det har ikke lyktes Landinfo å finne ut om cubanske ordinære pass er maskinlesbare, eller om cubanske myndigheter eventuelt har planer om å digitalisere passene.

8.1 UTSTEDELSE AV CUBANSK PASS VED DEN CUBANSKE AMBASSADEN I NORGE

Ifølge en representant for den cubanske ambassaden i Norge som Landinfo snakket med i september 2009, må cubanske borgere som skal søke om pass, evt. fornyelse av pass, møte personlig på ambassaden. Ambassaden tar imot søknaden og tar seg av den videre prosessen. I visse tilfeller utsteder ambassaden selv nytt pass, mens den i andre tilfeller sender søknaden videre til cubanske myndigheter på Cuba. Dette er avhengig av den enkelte sak. Ambassaden ga ingen ytterligere opplysninger om hvilke situasjoner som krever at søknaden sendes til cubanske myndigheter på Cuba. Ambassaden opplyste imidlertid at under alle omstendigheter er det ambassaden som mottar søknaden og som leverer ut passet når det er klart.

Utstedelse av et nytt pass ved den cubanske ambassaden i Oslo koster 2 200 kr.

Det kan ta én til tre måneder fra en leverer inn en passøknad til passet utstedes (Den cubanske ambassaden i Norge, telefonsamtale september 2009).

¹² Cubanske myndigheter krever minst én av følgende tillatelser for at cubanske borgere skal kunne reise lovlig ut og inn av Cuba:

- Utreisevisum (*tarjeta blanca*)
- Tillatelse til å reise til utlandet, PVE-tillatelse (*permiso de viaje al exterior*)
- Tillatelse til opphold i utlandet, PRE-tillatelse (*permiso de residencia en el exterior*)
- Udefinert utreise tillatelse, PSI-tillatelse (*permiso de salida indefinida*)
- Midlertidig reisetillatelse, PVT-tillatelse (*permiso de viaje temporal*)
- Innreise tillatelse (*permiso de entrada*)

8.2 IDENTITETS- OG REISEDOKUMENT

Dersom man har mistet passet sitt og kun trenger reisedokument for å forlate eller returnere til Cuba, kan man søke om å få utstedt identitets- og reisedokument ved en cubansk utenriksstasjon (*documento de identidad y viaje*).

For å få utstedt identitets- og reisedokument må man kunne framvise gyldig oppholdstillatelse fra landet man befinner seg i, samt gyldig utreisetillatelse fra Cuba.¹³ I tillegg må man framvise politianmeldelse, dersom passet er stjålet, og eventuell kopi av det tapte passet og flybillett.

Videre må følgende opplysninger oppgis:

- Navn, kjønn, fødselsdato og -sted
- Farge på hud, øyne og hår, samt høyde
- Årsak til at man forlot Cuba
- Utreisedato fra Cuba
- Navn på begge foreldre
- Dato for å retur til Cuba (Cubas utenriksdepartement u.å.).

9. KORRUPSJON OG DOKUMENTFORFALSKNING

9.1 KORRUPSJON

Transparency Internationals Corruption Perceptions Index for 2011 plasserer Cuba på 61. plass av 178 land - en bedre plassering enn de fleste andre landene i regionen. Transparency International ga landet 4,2 poeng på en skala fra 0 til 10, der 0 er svært korrupt mens 10 er fritt for korrupsjon. Cuba ligger dermed på samme nivå som land som Tyrkia, Sør-Afrika og Latvia.

Det er imidlertid velkjent at korrupsjon er utbredt i alle samfunnslag på Cuba (FCO 2011; Freedom House 2012; IRB 2012). Til tross for flere korrupsjonsbekjempende kampanjer de siste fem-seks årene, og at president Raúl Castro har erklært krig mot korrupsjonen, meddeler Verdensbanken at korrupsjon er et økende problem (El Mundo 2012; U.S. Department of State 2011).

Ifølge kanadiske utlendingsmyndigheter (IRB 2012) betraktes korrupsjonen på Cuba som både ”permanent” og ”systematisk”. I 2006 illustrerte BBC problemet som følger:

With the state salary here at about \$15 (£8) a month, and many essentials such as cooking oil and soap only available in hard currency, plenty regard skimming off what they can from their jobs as a necessary - even legitimate - supplement to their incomes.

¹³ For oversikt over ulike inn- og utreisetillatelser, se fotnote 12.

Britiske utenriksmyndigheter (FCO 2011) bekrefter eksistensen av denne "legitime" korrupsjonen i sin landrapport om Cuba:

Low-level corruption remains endemic, with many state employees supplementing their meagre income (the equivalent of around \$20 per month) by stealing from their employers and selling goods and services on the black market.

Korrupsjon og bestikkelser er med andre ord normalt på Cuba. Eksempler på hvordan problemet utarter seg er personer som bestikker seg fram i sykehuskøene, politi som tar imot bestikkelser i stedet for å bøtelegge, dommere som lar seg bestikke mot å gi lavere straffer, og tidligere ministre som benytter seg av korrupsjon i forbindelse med utvidelsen av landets kobber- og nikkellindustri (IRB 2012; El Mundo 2012; BBC 2012; BBC 2006; Wikipedia 2012a).

9.2 DOKUMENTFORFALSKNING

Landinfo har ikke funnet informasjon som indikerer at korrupsjon og bestikkelser er utbredt i forbindelse med registrering av personopplysninger og utstedelse av dokumenter.

Ifølge kilder Landinfo intervjuet under en tjenestereise i Havanna i 2008, er inntrykket at det generelt er lite forfalskning av dokumenter på Cuba. Dette bekreftes også av diplomatikilden Landinfo var i kontakt med i august 2012.

Representanter for cubanske myndigheter opplyste i 2008 (møte i Havanna, desember) at det er vanskelig å forfalske dokumenter. Tidligere skal det ha forekommet en del forfalskninger av stempler, men nå brukes i stor grad merkelapper/klistremerker. Disse er vanskelig å forfalske. Myndighetene opplyste at det tas en rekke sikkerhetsforanstaltninger og at det stadig jobbes med forbedringer.

Under et intervju med en cubaner som jobbet for en internasjonal organisasjon på Cuba (Havanna, desember 2008), ble Landinfo fortalt at falske pass ikke er et problem på Cuba, og heller ikke falske fødselsattester eller ekteskapsattester.

Representanter for visumseksjonene ved tre vestlige ambassader (møter i Havanna desember 2008) hadde også inntrykk av at det er liten forekomst av falske dokumenter på Cuba. Det de hadde sett av forfalskninger var invitasjonsbrev fra bedrifter i utlandet og lignende. Slike invitasjonsbrev er nødvendig for å oppnå utreisetillatelse. En ambassade opplyste at det er nøye kontroll av både visum og pass ved utreise fra Cuba. En annen ambassade hadde sett eksempler på forfalskede invitasjonsbrev til utlandet og forfalskninger av karakterutskrifter og dokumentasjon på arbeidsforhold, men ellers ingenting.

Diplomatikilden Landinfo var i kontakt med i august 2012 sa seg enig i beskrivelsene gjengitt ovenfor. De opplyste at de vurderer kvaliteten på Cubas folkeregistre og identifikasjonsdokumenter som god og troverdig. Kilden forklarte at ettersom alt kontrolleres svært nøye på Cuba, med flere ledd av kontrollører som har ansvar for å kontrollere hverandre etc., er det vanskelig både å oppgi falsk informasjon til folkeregistrene og å forfalske dokumenter.

10. REFERANSER

Skriftlige kilder

- BBC (2006, 2. oktober). Cuba businesses 'cheat clients'. *BBC*. Tilgjengelig fra <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/5397926.stm> [lastet ned 28. august 2012]
- BBC (2012, 21. august). Cuba jails 12 ex-officials in corruption case. *BBC*. Tilgjengelig fra <http://www.bbc.co.uk/news/world-latin-america-19328953> [lastet ned 29. august 2012]
- CIA (2012, 15. august). *The World Factbook – Cuba*. Washington, D.C.: Central Intelligence Agency. Tilgjengelig fra <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/cu.html> [lastet ned 28. august 2012]
- IRB, dvs. Immigration and Refugee Board of Canada (2012, 7. mai). *Cuba: Corruption at the state and private level*. Ottawa: IRB. Tilgjengelig fra http://www.irb-cisr.gc.ca:8080/RIR_RDI/RIR_RDI.aspx?id=453970&l=e [lastet ned 29. august 2012].
- [Cubas grunnlov] (1992). *Constitución de la República de Cuba [Republikken Cubas grunnlov]*. Havana: Cubas parlament. Tilgjengelig fra http://www.parlamentocubano.cu/index.php?option=com_content&view=article&id=1418&Itemid=83 [lastet ned 28. august 2012]
- Cubas innenriksdepartement (2010). *Páginas Amarillas Directorio Telefónico de Cuba [Cubas gule sider telefonkatalog]*. Havana: Ministerio del Interior.
- Cubas utenriksdepartement (u.å.). *Serviocios Consulares [konsulære tjenester]*. Havana: Embajada de Cuba en Países Bajos. Tilgjengelig fra <http://www.cubadiplomatica.cu/holanda/ES/ServiciosConsulares.aspx> [lastet ned 8. august 2012]
- DISCS, dvs. Document Information System Civil Status (u.å.). *Cuba. Birth - Attestation of Birth*. Zvalle: Immigratie- en Naturalisatienstiedinst (IND).
Dette er en nederlandsk dokumentdatabase som ikke er offentlig tilgjengelig. Utlendingsforvaltningen har tilgang til databasen gjennom Landdatabasen.
- El Mundo (2011, 23. desember). Raúl Castro delara la Guerra a la corrupción, 'sin contemplaciones' [Raúl Castro erklærer krig mot korrupsjon 'uten å nøle']. *El Mundo*. Tilgjengelig fra <http://www.elmundo.es/america/2011/12/23/cuba/1324651081.html> [lastet ned 29. august 2012]
- FCO, dvs. United Kingdom: Foreign and Commonwealth Office (2011, 31. mars). *Human Rights and Democracy: The 2010 Foreign & Commonwealth Office Report – Cuba*. London: FCO. Tilgjengelig via Refworld <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4d99aa8545.html> [lastet ned 29. august 2012]

- [Folkeregisterloven] (1986, 15. juli). *Ley No 51 Registro del Estado Civil [Lov nummer 51 Folkeregisteret]*. Havana: Cubas parlament. Tilgjengelig fra: http://www.parlamentocubano.cu/index.php?option=com_content&view=article&id=266:ley-no-51-registro-del-estado-civil&catid=46:leyes&Itemid=79 [lastet ned 7. august 2012]
- Freedom House (2011, 4. mai). *Freedom on the Net 2011 – Cuba*. Washington D.C.: Freedom House. Tilgjengelig fra http://www.freedomhouse.org/sites/default/files/inline_images/Cuba_FOTN2011.pdf [lastet ned 28. august 2012]
- Freedom House (2012). *Freedom in the world – Cuba*. Washington D.C.: Freedom House. Tilgjengelig fra <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/cuba-0> [lastet ned 29. august 2012].
- Globalis (u.å.). *Cuba*. Oslo: FN-sambandet. Tilgjengelig fra <http://www.globalis.no/Land/Cuba> [lastet ned 28. august 2012]
- Kubaneando (2011, november). Pasaporte cubano. Trámites y prórrogas [Cubansk pass. Framgangsmåte og forlengelse]. *Kubaneando*. Tilgjengelig fra <http://kubaneando.net/foro/6-temas-migratorios-cubanos/11-pasaporte-cubano-tramites-y-prorrogas/sel-10000.html> [lastet ned 29. august 2012]
- ONE, dvs. Oficina Nacional de Estadística e Información [Cubas nasjonale kontor for statistikk og informasjon] (2011). *Anuario demografico de cuba 2009* [Cubas demografiske årbok 2011]. Havana: ONE. Tilgjengelig fra <http://www.one.cu/anuariodemografico2011.htm> [lastet ned 29. august 2012]
- Secretos de Cuba (2008, 28. juli). *¿Qué nos decían los números del carnét de identidad en Cuba? [Hva forteller de cubanske identifikasjonsnumrene oss?]*. [s.l.]: Secretos de Cuba. Tilgjengelig fra <http://secretoscuba.cultureforum.net/t9715-que-nos-decian-los-numeros-del-carnet-de-identidad-en-cuba> [lastet ned 15. august 2012]
- Store norske leksikon. *Cuba – forfatning og politisk system* (sist endret 14. oktober 2011). Tilgjengelig fra http://snl.no/Cuba/forfatning_og_politisk_system [lastet ned 15. august 2012]
- Transparency International (2011). *Corruption Perception Index 2011 - Cuba*. Berlin: Transparency International. Tilgjengelig fra <http://cpi.transparency.org/cpi2011/results/> [lastet ned 4. juli 2012]
- UNICEF (2012). *The state of the world's children – table 9: child protection*. New York: UNICEF. Tilgjengelig fra http://www.unicef.org/sowc2012/pdfs/SOWC%202012-Main%20Report_EN_13Mar2012.pdf
- U.S. Department of State (2011, 8. april). *Country reports on human rights practices for 2011 – Cuba*. Washington, D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <http://www.state.gov/documents/organization/186717.pdf> [lastet ned 27. august 2012]
- Wikimedia (u.å.). *Carné de identidad Cuba [Identifikasjonskort Cuba]*. Tilgjengelig fra

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/96/Carn%C3%A9_de_Identidad_Cuba.jpg [lastet ned 29. august 2012].

- Wikipedia a. *Corruption in Cuba* (sist endret 15. juni 2012). Tilgjengelig fra http://en.wikipedia.org/wiki/Corruption_in_Cuba [lastet ned 10. august 2012]
- Wikipedia b. *Cuban passport* (sist endret 27. juni 2012). Tilgjengelig fra http://en.wikipedia.org/wiki/Cuban_passport [lastet ned 10. august 2012]

Muntlige kilder

- Cubaner som jobber for internasjonal organisasjon. Intervju i Havanna desember 2008.
- Cubanske myndigheter. Intervju i Havanna desember 2008.
- Den cubanske ambassaden i Norge. Telefonsamtale september 2009.
- Diplomatkilde. E-post 20. og 24. august 2012.
- Vestlige ambassader. Intervjuer i Havanna desember 2008.

11. VEDLEGG

11.1 FØDSELSATTEST

Fødselsattest utstedt i Havana, framside.

REPUBLICA DE CUBA
REGISTRO DEL ESTADO CIVIL
CERTIFICACION DE NACIMIENTO

Para ser utilizado en: Territorio Nacional
Para surtir efecto en: Otro país (países)

EXENTA
GRAVADA
LEY No. 73 DE 1974

INSCRIPCION: Tomo 658, Foto [redacted]

FECHA DE ASIENTO: Día 7, Mes 8, Año 1995

Registro del Estado Civil de Bañales, La Habana
Municipio Bañales Provincia Sancti Spiritus

DATOS DE LA INSCRIPCION

Nombre (s) y apellidos [redacted]

Lugar de nacimiento: [redacted]

Municipio: [redacted] Provincia Ciudad de la Habana

Fecha de nacimiento: 3/15/19 Sexo [redacted]

Nombre (s) y apellidos del padre Francisco

Natural de Bañales

Nombre (s) y apellidos de la madre María

Natural de [redacted]

(DISCS u.å.)

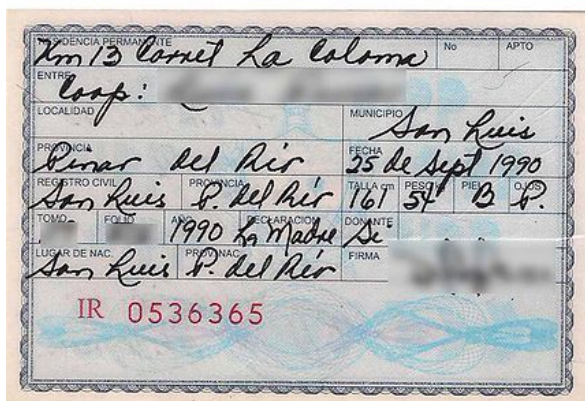
Fødselsattest utstedt i Santiago de Cuba, framside og bakside.

(DISCS u.å.)

Temanotat Cuba: Pass, ID-kort og underlagsdokumenter

11.2 CUBANSK ID-KORT

(Wikimedia u.å.; diplomatkilde, e-post august 2012)

11.3 CUBANSK PASS

(Wikipedia 2012b)